

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 16.11.2004
KOM(2004) 755 galutinis

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI

**Europos atominės energijos bendrijos (Euratomo) ir Kinijos Liaudies Respublikos
Vyriausybės susitarimas dėl MTTP bendradarbiavimo naudojant branduolinę energiją
taikiems tikslams**

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI

Europos atominės energijos bendrijos (Euratomo) ir Kinijos Liaudies Respublikos Vyriausybės susitarimas dėl MTTP bendradarbiavimo naudojant branduolinę energiją taikiems tikslams

Pagal Euratomo sutarties 101 straipsnio pastraipą,

2003 m. birželio 11 d. sprendimu Taryba nurodė Komisijai derėtis su Kinijos valdžios institucijomis dėl Euratomo ir Kinijos bendradarbiavimo susitarimo, daugiausia susijusio su moksliniais tyrimais ir taikomąja veikla, bet taip pat įtvirtinančio nuostatas dėl galimos prekybos / mainų branduolinėmis medžiagomis.

Spalio viduryje Pekine vykusioje derybų sesijoje Kinijos valdžios institucijos patvirtino jau du kartus anksčiau išreikštą savo poziciją, pagal kurią į šį susitarimą žvelgiama tik kaip į išimtinai skirtą Kinijos ir Bendrijos bendradarbiavimą mokslo ir technikos srityje. Šiuo pagrindu susitarimo tekstas buvo sutartas.

Šiuo abipusiu interesu pagrįstu susitarimo projektu numatoma, kad kiekviena šalis gali dalyvauti kitos šalies mokslinių tyrimų veikloje. Jis apima visas Euratomo pagrindų programoje¹ esamas mokslinių tyrimų sritis, ir jame numatomos lankstaus veikimo galimybės.

Šiuo susitarimu konkrečiai numatoma, kad kiekviena šalis mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos tikslams gali naudotis kitos šalies įranga. Ši nuostata ypatingai domina Bendriją, kurios branduolinių tyrimų įrenginiai sensta, tuo tarpu kai Kinija kuria ir stato naują ir galingą įrangą.

Šis susitarimas numato ypatingas nuostatas, susijusias su branduolinių medžiagų neplatavimo ir kontrolės, fizinės ir branduolinės saugos bei branduolinių medžiagų pervežimo aspektus.

Susitarime bus atsižvelgta į jau esamus dvišalius Kinijos ir tam tikrų valstybių narių susitarimus.

Igaliojimų patvirtinimo metu Taryba ir Komisija susitarė, kad Taryba bus neoficialiai informuojama apie derybų raidą supažindinant ją su svarstomais tektais. Todėl spalio 27 d. Taryboje įvyko susitarimo projekto pristatymas.

Tarybos prašoma patvirtinti susitarimo tekstą ir įgalinti Komisiją jį pasirašyti vardu.

¹ 2002 m. birželio 3 d. Tarybos sprendimas apie Atominės Energetikos Bendrijos šeštąją pagrindų programą branduolinių tyrimų ir mokomajai veiklai, taip pat bendradarbiavimą kuriant Europos mokslinių tyrimų sritį (nuo 2002 iki 2006).

PRIEDAS

Europos atominės energijos bendrijos (Euratomo) ir Kinijos Liaudies Respublikos Vyriausybės susitarimas dėl MTTP bendradarbiavimo naudojant branduolinę energiją taikiems tikslams

EUROPOS ATOMINĖS ENERGIJOS BENDRIJA (EURATOMAS),

toliau – Bendrija,

ir

KINIJOS LIAUDIES RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,

toliau – Kinija,

toliau – Šalys;

NORĖDAMOS abipusės naudos ir abipusiškumo pagrindu toliau plėtoti ilgalaikį, stabilų bendradarbiavimą naudojant branduolinę energiją taikiems, ne sprogdinimo tikslams, kuris galėtų būti naudingas Kinijai, Bendrijai ir jos valstybėms narėms;

ATSIŽVELGDAMOS į 1985 m. Europos ekonominės bendrijos ir Kinijos Liaudies Respublikos susitarimą dėl prekybos ir ekonominio bendradarbiavimo ir pažymėdamos, kad taip pat aktyviai bendradarbiaujama ir keičiamasi informacija keliose mokslinėse bei technologinėse srityse pagal 1998 m. pasirašytą Europos bendrijos ir Kinijos Liaudies Respublikos Vyriausybės susitarimą dėl mokslinio ir technologinio bendradarbiavimo;

ATSIŽVELGDAMOS į mokslo ir technologijų svarbą savo ekonominei bei socialinei plėtrai ir norėdamos nustatyti oficialų bendradarbiavimo atliekant mokslinius ir technologinius tyrimus pagrindą, kuris išplės ir sustiprins bendradarbiavimo naudojant branduolinę energiją taikiems tikslams veiklą abiem Šalims svarbiose srityse ir paskatins taikyti tokio bendradarbiavimo rezultatus taip, kad Šalys gautų ekonominės ir socialinės naudos;

KADANGI Bendrijos ir Kinijos bendradarbiavimas naudojant branduolinę energiją taikiems tikslams turėtų dar labiau paskatinti mokslinius tyrimus abiem Šalims svarbiose srityse, taip pat sustiprinti ekonominį bendradarbiavimą;

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad Bendrija ir Kinija šiuo metu vykdo mokslinių tyrimų ir plėtos veiklą branduolinės energijos naudojimo taikiems tikslams srityje ir kad dalyvavimas abipusiškumo pagrindu viena kitos mokslinių tyrimų ir plėtos veikloje bus naudingas abiem Šalims;

ATSIŽVELGDAMOS į Bendrijos ir į Kinijos norą stiprinti savo bendradarbiavimą valdomos termobranduolinės sintezės srityje dabartinio susitarimo rėmuose ir esant būtinumui apsvarstyti konkretnę susitarimą.

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS Kinijos Vyriausybės, Bendrijos ir jos valstybių narių vyriausybių tvirtą įsipareigojimą dėl branduolinių ginklų neplatavimo, įskaitant įsipareigojimą stiprinti ir veiksmingai taikyti susijusias saugos priemones ir eksporto kontrolės režimus, kurie turėtų būti taikomi Kinijos ir Bendrijos bendradarbiavimui naudojant branduolinę energiją taikiems tikslams;

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS Kinijos Vyriausybės, Bendrijos ir jos valstybių narių vyriausybių pritarimą Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA, toliau – Agentūra) tikslams, taip pat ir saugos priemonių sistemai, bei jų norą skatinti visuotiną Branduolinių ginklų neplatavimo sutarties, kuri buvo pasirašyta 1968 m. liepos 1 d. (toliau – Neplatavimo sutartis), taikymą;

PAŽYMĖDAMOS, kad branduolinės saugos priemonės yra taikomos Bendrijoje pagal Euratomo sutarties VII skyrių ir pagal branduolinių medžiagų saugos sutartis, kurias yra sudariusi Bendrija, jos valstybės narės ir Agentūra;

KADANGI tikslinga nustatyti teisinį pagrindą, kuriuo remiantis būtų skatinamas bendradarbiavimas naudojant branduolinę energiją taikiems tikslams, daugiausia dėmesio skiriant dabartinėms galimybėms, kurios būtų naudingos abiem Šalims;

PRIPAŽINDAMOS, kad Kinija, Bendrija ir jos valstybės narės pasiekė palyginti aukštą branduolinės energijos naudojimo taikiems tikslams lygį ir saugumo, kurį užtikrina atitinkami jų įstatymai ir kiti teisės aktai dėl sveikatos, saugos, branduolinės energijos naudojimo taikiems tikslams ir aplinkos apsaugos, lygį;

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad šis Susitarimas dėl mokslinių tyrimų ir techninės plėtros (MTTP) bendradarbiavimo naudojant branduolinę energiją taikiems tikslams įneš indėlį į Kinijos ir ES visuotinį bendradarbiavimą mokslo ir technikos srityse.

SUSITARĖ:

1 straipsnis

Paskirtis

Bendroji šio Susitarimo paskirtis yra abiem Šalims MTTP srityse skatinti ir lengvinti bendradarbiavimą naudojant branduolinę energiją taikiems, ne sprogdinimo, ne kariniams tikslams, siekiant stiprinti bendruosius Bendrijos ir Kinijos bendradarbiavimo ryšius.

Susitarimo tikslas yra skatinti Bendrijos ir Kinijos mokslinį ir techninį bendradarbiavimą, ypač palengvinti Kinijos mokslinių tyrimų subjektų dalyvavimą mokslinių tyrimų projektuose, kurie vykdomi pagal atitinkamas Bendrijos mokslinių tyrimų programas, ir užtikrinti abipusį Bendrijos ir jos valstybių narių mokslinių tyrimų subjektų dalyvavimą Kinijos projektuose, kurie vykdomi panašiose mokslinių tyrimų srityse.

2 straipsnis

Sąvokos

Šiame Susitarime:

1. „Šalys“ – tai Kinijos Vyriausybė ir Europos atominės energijos bendrija. „Šalis“ – tai viena iš pirmiau minėtų „Šalių“.

2. „Bendrija“ – tai kartu:

a) juridinis asmuo, įsteigtas Europos atominės energijos bendrijos (Euratomo) steigimo sutartimi; ir

b) teritorijos, kurioms taikoma Euratomo sutartis.

3. „Bendradarbiavimo veikla“ – tai bet kokia veikla, kurią Šalys vykdo arba remia pagal šį Susitarimą, įskaitant bendrus mokslinius tyrimus;

4. „Informacija“ – tai moksliniai ar techniniai duomenys, iš bendrų mokslinių tyrimų atsirandantys mokslinių tyrimų ir plėtros rezultatai ar metodai ir bet kokie kiti duomenys, kuriuos dalyviai, taip pat, jei būtina, ir pačios Šalys laiko būtinais bendradarbiavimo veiklai;

5. „Intelektinė nuosavybė“ suprantama taip kaip ji apibrėžta Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacijos steigimo konvencijos, priimtose 1967 m. liepos 14 d. Stokholme, 2 straipsnyje;

6. „Bendri moksliniai tyrimai“ – tai moksliniai tyrimai arba technologijų plėtra, kuri vykdoma su vienos arba abiejų Šalių finansine parama arba be jos, yra susijusi su Bendrijos ir Kinijos dalyvių bendradarbiavimu ir kurią Šalys arba jų mokslinės ir technologinės organizacijos bei agentūros, vykdančios mokslinių tyrimų programas, yra raštu priskyrusios bendriems moksliniams tyrimams. Jeigu finansavimą skiria tik viena Šalis, priskyrimą atlieka ta Šalis ir to projekto dalyvis;

7. „Dalyvis“ arba „mokslinių tyrimų subjektai“ – tai bet kuris juridinis arba privatus asmuo, bet kuris mokslinių tyrimų institutas arba bet kuris kitas juridinis asmuo arba įmonė, įsisteigusi Bendrijoje arba Kinijoje ir dalyvaujanti bendradarbiavimo veikloje, įskaitant pačias Šalis;

8. „Intelektinės veiklos rezultatai“ – tai informacija ir (arba) intelektinė nuosavybė;

9. Sąvoka „branduolinė medžiaga“ – tai

a) „žaliava“: uranas, kuriame yra gamtinėmis sąlygomis susidarančių izotopų junginys; išsodrintas nuo izotopo 235 uranas; toris; bet kuri iš minėtųjų medžiagų metalo, lydinio, cheminio junginio arba koncentrato forma; bet kuri kita medžiaga, kurioje yra vienas ar daugiau minėtųjų elementų tokios koncentracijos, kokią nustato Agentūros Valdytojų taryba pagal 1956 m. spalio 26 d. priimto Agentūros Statuto (toliau – Statutas) XX straipsnį, ir apie kurios patvirtinimą abiejų Šalių atitinkamos institucijos raštu informuoja viena kitą; ir kita medžiaga, kurią Agentūros Valdytojų taryba nustato pagal Statuto XX straipsnį ir apie kurios patvirtinimą atitinkamos Šalių institucijos raštu informuoja viena kitą.

b) „speciali dalioji medžiaga“: plutonis; uranas 233; izotopu 233 arba 235 išsodrintas uranas; bet kuri medžiaga, kurioje yra vienas ar daugiau minėtųjų elementų; ir kita medžiaga, kurią Agentūros Valdytojų taryba nustato pagal Statuto XX straipsnį ir apie kurios patvirtinimą atitinkamos Šalių institucijos raštu informuoja viena kitą. Sąvoka „speciali dalioji medžiaga“ neapima „žaliavos“.

10. „jautri branduolinė medžiaga“ – tai atskirtas plutonis (įskaitant plutonį, esantį mišriajame oksidų kure) arba uranas, išsodrintas izotopu 235 daugiau kaip 20 % ir (arba) uranas 233.

3 straipsnis

Principai

Bendradarbiavimo veikla vykdoma vadovaujantis šiais principais:

1. Abipusė nauda, pagrįsta bendrąja pranašumų pusiausvyra;
2. Abipusis dalyvavimas kiekvienos šalies vykdomojoje mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros veikloje;
3. Laiku atliekamas keitimasis informacija, kuri gali turėti įtakos bendradarbiavimo veiklos dalyvių veiksams;
4. Veiksminga intelektinės nuosavybės apsauga ir teisingas intelektinės nuosavybės teisių padalijimas.

4 straipsnis

MTTP bendradarbiavimo veiklos sritys

Bendradarbiavimas pagal šį Susitarimą gali apimti visą mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros veiklą (toliau – MTTP), įtrauktą į Europos atominės energijos bendrijos bendrąją branduolinių tyrimų ir mokymo veiklos programą pagal Bendrijos steigimo sutarties 7 straipsnį, bei visą panašią MTTP veiklą, kuri vykdoma Kinijoje atitinkamose mokslo ir technologijų srityse.

Šiame Susitarime nustatytas bendradarbiavimas vyksta pagal kiekvienos Šalies atitinkamą kompetenciją ir pirmiausia apima šias MTTP sritis:

- a) radiacinė sauga ir radiologinis monitoringas;
- b) branduolinės saugos priemonės;
- c) branduolinė sauga ir branduolinė technologija;
- d) naujoviškos idėjos;
- e) branduolinė metrologija ir etaloninės medžiagos;
- f) branduolinė medicina;
- g) branduolinių įrenginių sustabdymas;
- h) radioaktyviųjų atliekų tvarkymas;
- i) valdoma termobranduolinė sintezė;
- k) branduolinis švietimas ir mokymas;
- l) kitos bendradarbiavimo sritys, dėl kurių gali susitarti abi Šalys tiek, kiek jos padengia atitinkamas programas.

5 straipsnis

Bendradarbiavimo veiklos būdai

1. Šalys pagal savo galiojančius įstatymus, kitus teisės aktus ir politikas kiek įmanydamos skatina dalyvių dalyvavimą šiame Susitarime, siekdamas sudaryti panašias galimybes dalyvauti jų mokslinių ir technologinių tyrimų bei plėtros veikloje.

2. Bendradarbiavimo veikla gali būti vykdoma tokiais būdais:

a) Kinijos mokslinių tyrimų subjektų dalyvavimas MTTP projektuose pagal Europos atominės energijos bendrijos bendrąsias branduolinių tyrimų bei mokymo veiklos programas ir Bendrijoje įsisteigusių mokslinių tyrimų subjektų dalyvavimas Kinijos projektuose, kurie vykdomi analogiškuose MTTP sektoriuose. Šiam dalyvavimui taikomos kiekvienoje Šalyje galiojančios taisyklės ir procedūros,

b) jau įgyvendintų MTTP projektų sujungimas, laikantis procedūrų, taikomų kiekvienos Šalies MTTP programose,

c) mokslininkų ir technikos ekspertų vizitai bei jų mainai,

d) bendras mokslinių seminarų, konferencijų, simpoziumų ir praktinių seminarų organizavimas, taip pat ekspertų dalyvavimas šioje veikloje,

e) keitimasis, dalijimasis bandiniais, medžiagomis, priemonėmis bei įranga ir jų perdavimas eksperimentų tikslams,

f) keitimasis informacija apie praktiką, įstatymus, kitus teisės aktus ir programas, aktualias bendradarbiavimui pagal šį Susitarimą,

g) bet koks kitas būdas, rekomenduotas pagal šio Susitarimo 12 straipsnį įsteigto Iniciatyvinio komiteto ir laikomas atitinkančiu abiejose Šalyse taikomą politiką ir tvarką. Bendri MTTP projektai įgyvendinami, dalyviams parengus technologijos valdymo planą, nurodytą šio Susitarimo B2 priede.

Bet kokios šiame straipsnyje nurodyto bendradarbiavimo metu atliekamos branduolinės medžiagos perdavimo operacijos vyksta laikantis Šalių ir Bendrijos valstybių narių atitinkamų tarptautinių įsipareigojimų, susijusių su branduolinės energijos naudojimu taikiems tikslams.

6 straipsnis

Objektai, kuriems taikomas Susitarimas

1. Branduolinei medžiagai, kuri tiesiogiai arba per trečiąją šalį perduodama iš Kinijos į Bendriją ir atvirkščiai, šis Susitarimas taikomas jai patekus į Šalies gavėjos teritorinę jurisdikciją, jei Šalis tiekėja yra raštiškai pranešusi Šaliai gavėjai apie numatomą perdavimą, o Šalis gavėja yra raštiškai patvirtinusi, kad tokiam objektui bus taikomas šis Susitarimas ir kad siūlomas gavėjas (jei jis nesutampa su Šalimi gavėja) bus įgaliotas asmuo pagal Šalies gavėjos teritorinę jurisdikciją.

2. Branduolinei medžiagai, kuriai taikomas šis Susitarimas, jis taikomas tol, kol:

a) tokie objektai pagal šio Susitarimo atitinkamas nuostatas perduodami už Šalies gavėjos teritorinės jurisdikcijos ribų;

b) Šalys susitaria, kad tokiems objektams šis Susitarimas neturėtų būti toliau taikomas; arba

c) branduolinės medžiagos atveju pagal atitinkamų sutarčių, kurios minimos šio Susitarimo 8 straipsnio 1 dalyje, nuostatas dėl saugos priemonių galiojimo pabaigos nustatoma, kad branduolinė medžiaga yra sunaudota arba susilpninta taip, kad yra nebetinkama naudoti jokiai branduolinei veiklai, kuri yra svarbi saugos priemonių atžvilgiu, arba tapo praktiškai neatgaminama.

3. Atitinkamos Šalių institucijos nustato ir, jei būtina, keičia veiklos procedūras, siekdamos užtikrinti veiksmingą šio Susitarimo nuostatų ir ypač raštiškų pranešimų bei patvirtinimų, kurie privalomi pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis, įgyvendinimą.

7 straipsnis

Naudojimas taikiems tikslams

1. Pagal šį Susitarimą bendradarbiaujama tik taikiems, ne sprogdinimo tikslams.

2. Pagal šį Susitarimą perduota branduolinė medžiaga nėra naudojama tik taikiems tikslams, taip pat ji nėra naudojama jokiems branduoliniams sprogstamiesiems įtaisams, tokių įtaisų moksliniams tyrimams arba jų kūrimui.

8 straipsnis

Branduolinės saugos priemonės

Siekiant užtikrinti bendradarbiavimą pagal šį Susitarimą, būtina, kad Bendrija tam tikrais atvejais taikytų saugos priemones, o Agentūra patvirtintų saugos priemonių taikymą. Todėl pagal šį Susitarimą perduotai branduolinei medžiagai, kol ji yra Bendrijos teritorijoje, Bendrija taiko saugos priemones pagal Euratomo sutartį, o Agentūra – pagal šias branduolinių medžiagų saugos sutartis (kadangi jos gali būti peržiūrėtos ir pakeistos):

1. Austrijos Respublikos, Belgijos Karalystės, Danijos Karalystės, Suomijos Respublikos, Vokietijos Federacinės Respublikos, Graikijos Respublikos, Airijos, Italijos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Nyderlandų Karalystės, Portugalijos Respublikos, Ispanijos karalystės, Švedijos Karalystės, Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos, Bendrijos ir Agentūros sutartis, įgyvendinanti Branduolinių ginklų neplatavimo sutarties, sudarytos 1973 m. balandžio 5 d., III straipsnio 1 ir 4 dalis (toliau – Branduolinių medžiagų saugos sutartis branduolinio ginklo neturinčioms Bendrijos valstybėms narėms), papildyta papildomu protokolu, kuris pasirašytas 1998 m. rugsėjo 22 d. (INFCIRC/193);

2. Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės, Bendrijos ir Agentūros sutartis dėl saugos priemonių taikymo Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje ryšium su Neplatavimo sutartimi, sudaryta 1976 m. rugsėjo 6 d. (toliau – Branduolinių medžiagų saugos sutartis Jungtinei Karalystei), papildyta papildomu protokolu, kuris pasirašytas 1998 m. rugsėjo 22 d.; ir

3. Prancūzijos, Bendrijos ir Agentūros sutartis dėl saugos priemonių taikymo Prancūzijoje, sudaryta 1978 m. liepos 27 d. (toliau – Branduolinių medžiagų saugos sutartis Prancūzijai), papildyta papildomu protokolu, kuris pasirašytas 1998 m. rugsėjo 22 d.

4. Pagal Kinijos Liaudies Respublikos ir Agentūros sutartį (INFCIRC/369), kuri įsigaliojo 1989 m. rugsėjo 18 d. ir buvo papildyta papildomu protokolu, kuris įsigaliojo 2002 m. kovo mėn.

Atitinkamų Susitarimo nuostatų įgyvendinimas nesusaisto valstybių narių papildomais išpareigojimais be tų, kurie atsiranda Agentūrai taikant pirmiau minėtas sutartis arba tam tikrais atvejais tų, kurie nustatyti jų dvišaliuose susitarimuose.

9 straipsnis

Fizinė sauga

1. Pagal šį Susitarimą perduotai branduolinei medžiagai Kinijos Vyriausybė, Bendrijos valstybių narių vyriausybės ir atitinkamais atvejais Europos Komisija taiko fizinės saugos priemones, vadovaudamosi kriterijais, kuriuos jos nustatė kiekviena atskirai ir kurie minimaliai turi tenkinti lygius, nustatytus TATENOS dokumento INFCIRC/254/Rev6/Part 1 C priede. Be to, Šalys pripažįsta, kad TATENOS dokumente INFCIRC/225/rev.4 („Branduolinės medžiagos ir branduolinių įrenginių fizinė sauga“) išdėstytos rekomendacijos, kurios gali būti laikas nuo laiko atnaujinamos, yra naudingos gairės, kuriant sistemas, skirtas branduolinių medžiagų, kurios naudojamos, saugomos ir gabenamos tranzitu pagal šį Susitarimą, fizinei saugai.

2. Atsižvelgiant į branduolinių medžiagų tarptautinį transportavimą, kuris numatytas šiame susitarime, Kinija, Bendrijos valstybės narės ir atitinkamais atvejais Bendrija vadovaujasi Branduolinių medžiagų fizinės saugos konvencijos, kuri įsigaliojo 1987 m. vasario 8 d. (INFCIRC/274/Rev 1) ir prie kurios jos yra prisijungusios, nuostatomis ir TATENA Radioaktyvių medžiagų saugaus transportavimo instrukcijomis.

10 straipsnis

Branduolinė sauga

Taikomos Branduolinės saugos konvencijos (BSK – TATENOS dokumentas INFCIRC/449), prie kurios yra prisijungusios Kinija, EURATOMAS ir jo valstybės narės, nuostatos. Susitarimo Šalys ir valstybės narės nėra saistomos jokiais papildomais išpareigojimais be tų, kuriuos jos yra prisiėmusios pagal BSK.

11 straipsnis

Pakartotinis perdavimas

1. Pagal šį Susitarimą perduota branduolinė medžiaga negali būti pakartotinai perduota už Šalies gavėjos teritorinės jurisdikcijos ribų (tik į Šalies tiekėjos teritorinę jurisdikciją), nebent Šaliai gavėjai pateikiamos šio Susitarimo A priede nustatytų sąlygų tinkamo įgyvendinimo garantijos arba, jei tokios garantijos nepateikiamos, gaunamas išankstinis raštiškas Šalies tiekėjos sutikimas.

2. Be to, kad turi būti laikomasi šio straipsnio 1 dalies nuostatų, pagal šį Susitarimą perduota jautri branduolinė medžiaga negali būti pakartotinai perduota už Šalių teritorinės jurisdikcijos ribų be išankstinio raštiško Šalies tiekėjos sutikimo, nebent jautrios branduolinės medžiagos perdavimo iš Kinijos į Bendriją atveju jai bus taikomas atitinkamas Kinijos ir trečiosios šalies gavėjos dvišalis susitarimas dėl bendradarbiavimo naudojant branduolinę energiją taikiems tikslams arba perdavimo iš Bendrijos į Kiniją atveju trečioji šalis gavėja yra įtraukta į Bendrijos sudaromą sąrašą, o Šalis gavėja yra išsiuntusi Šaliai tiekėjai pranešimą apie tokį pakartotinį perdavimą.

12 straipsnis

Bendradarbiavimo veiklos koordinavimas ir palankių sąlygų jai sudarymas

1. Šiame Susitarime nustatytą bendradarbiavimo veiklą koordinuoja ir palankias sąlygas jai sudaro Kinijos vardu – Mokslo ir technologijų ministerija, o Bendrijos vardu – Europos Bendrijų Komisijos tarnybos, veikiančios vykdomųjų atstovų teisėmis.

2. Vykdomieji atstovai įsteigia Iniciatyvinį MTTP bendradarbiavimo komitetą (toliau – „Iniciatyvinis komitetas“ šiam Susitarimui administruoti); šį Komitetą sudaro vienodas kiekvienos Šalies oficialių atstovų skaičius; jis parengia savo darbo tvarkos taisykles.

3. Iniciatyvinio komiteto funkcijos:

a) skatinti ir prižiūrėti įvairią 4 straipsnyje nurodytą MTTP bendradarbiavimo veiklą, taip pat bendradarbiavimo veiklą, kuri būtų vykdoma plėtros tikslais pagal MTTP bendradarbiavimo reikalavimus;

b) pagal 5.2 straipsnio pirmąją įtrauką nurodyti, kuriuose abiem Šalims svarbiuose prioritetiniuose sektoriuose ar subsektoriuose iš potencialių MTTP bendradarbiavimo sektorių kitais metais galėtų būti bendradarbiaujama;

c) pagal 5.2 straipsnio antrąją įtrauką siūlyti abiejų Šalių mokslininkams jungti jų vienas kitą papildančius projektus, siekiant abipusės naudos;

d) pagal 5.2 straipsnio septintąją įtrauką teikti rekomendacijas;

e) informuoti Šalis apie bendradarbiavimo stiprinimo ir tobulinimo būdus, vadovaujantis šiame Susitarime išdėstytais principais;

f) vertinti šio Susitarimo funkcionavimo ir įgyvendinimo veiksmingumą;

g) kas trys metai teikti Šalims ataskaitą apie bendradarbiavimo pagal šį Susitarimą būklę, pasiektą lygį ir veiksmingumą.

4. Iniciatyvinis komitetas paprastai renkasi kasmet, laikantis bendrai suderintos darbotvarkės; posėdžiai vyksta paeiliui Bendrijoje ir Kinijoje. Kurios nors Šalies prašymu gali būti sušaukti neeiliniai posėdžiai.

5. Išlaidas, išskyrus kelionės ir apgyvendinimo išlaidas, kurios tiesiogiai susijusios su Iniciatyvinio komiteto posėdžiais, padengia priimančioji Šalis. Kitas Iniciatyvinio komiteto išlaidas arba išlaidas, kurios buvo patirtos jo vardu, padengia Šalis, su kuria yra susiję dalyvaujantys nariai.

13 straipsnis

Finansavimas

1. Bendradarbiavimo veiklai turi būti skirtos atitinkamos lėšos ir turi būti taikomi atitinkami Šalių įstatymai, kiti teisės aktai, politikos ir programos. Dėl bendradarbiavimo veiklos dalyvių patirtų išlaidų lėšos nebus pervedamos iš vienos Šalies į kitą.
2. Kai vienos Šalies konkrečiose bendradarbiavimo sistemose kitos Šalies dalyviams yra numatyta finansinė parama, tokios vienos Šalies dotacijos, finansiniai ar kitokie įnašai kitos Šalies dalyviams tai veiklai paremti atleidžiami nuo mokesčių ir muitų, remiantis kiekvienos Šalies teritorijose galiojančiais įstatymais ir kitais teisės aktais.

14 straipsnis

Personalo atvykimas ir eksperimentinės įrangos įvežimas

Kiekviena Šalis imasi visų pagrįstų veiksmų ir kaip įmanydama stengiasi pagal įstatymus ir kitus teisės aktus, galiojančius kiekvienos iš Šalių teritorijoje, sudaryti palankias sąlygas atvykti į savo teritoriją, joje būti ir iš jos išvykti asmenims, dalyvaujantiems bendradarbiavimo veikloje, kurią Šalys nustato pagal šio Susitarimo nuostatas, arba įvežti į savo teritoriją, joje laikyti ir iš jos išvežti toje veikloje naudojamą medžiagą, duomenis, bandinius, priemones ir eksperimentinę įrangą. Prekės, importuotos į vienos iš šalių teritoriją pagal šį Susitarimą, turi būti atleistos nuo muitų rinkliavų ir mokesčių.

15 straipsnis

Informacijos platinimas ir naudojimas

Kinijoje įsisteigę mokslinių tyrimų subjektai, dalyvaujantys Bendrijos MTTP projektuose, dėl informacijos nuosavybės, platinimo ir naudojimo, taip pat šio dalyvavimo metu atsirandančios intelektinės nuosavybės laikosi mokslinių tyrimų rezultatų, kurie gaunami vykdant konkrečias Bendrijos MTTP programas, platinimo taisyklių, taip pat šio Susitarimo B priedo nuostatų, kurios yra neatskiriama šio susitarimo dalis.

Bendrijoje įsisteigę mokslinių tyrimų subjektai, dalyvaujantys Kinijos MTTP projektuose, turi tokias pačias informacijos nuosavybės, platinimo ir naudojimo bei šio dalyvavimo metu atsirandančios intelektinės nuosavybės teises ir pareigas kaip Kinijos mokslinių tyrimų subjektai ir jiems yra taikomos šio Susitarimo B priedo nuostatos.

Šio Susitarimo nuostatos negali būti naudojamos siekiant komercinės arba pramoninės naudos, taip pat jos turi būti nesusijusios su komerciniais arba pramoniniais interesais, ar tai būtų krašto ar tarptautiniai, ar dalyvaujančios Šalies (pusės), ar įgaliotų asmenų interesai. Taip pat šios nuostatos neturi trukdyti bet kurios Šalies (pusės), arba Bendrijos Valstybės Narės Vyriausybės branduolinei politikai, taip jos turi netrukdyti branduolinės energijos propagavimui taikiems ir ne sprogdinimo tikslams. Jos turi netrukdyti objektų, paminėtų, arba numatomų paminėti šiame Susitarime, judėjimui pagal atitinkamus nuostatus Šalių (pusių) teritorijoje ir tarp Šalių (pusių)

16 straipsnis

Konfidencialumas

Nepažeisdama 15 straipsnio taikymo kiekviena Šalis įsipareigoja net po šio Susitarimo nutraukimo arba galiojimo pabaigos išlaikyti paslapybę bet kokią informaciją, faktus ar įvykius, susijusius su kita Šalimi ir tiesiogiai nesusijusius su Susitarimo dalyku, su kuriais jos galėjo susipažinti įgyvendinant Susitarimą.

17 straipsnis

Taikymas teritorijoms

Šis Susitarimas taikomas, viena vertus, teritorijoms, kuriose taikoma Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartis, laikantis toje sutartyje nustatytų sąlygų, ir, kita vertus, Kinijos Liaudies Respublikos teritorijai. Tai nedraudžia vykdyti bendradarbiavimo veiklą atviroje jūroje, kosmose arba trečiųjų šalių teritorijoje, laikantis tarptautinės teisės reikalavimų.

18 straipsnis

Dvišaliai branduolinio bendradarbiavimo susitarimai

Šis Susitarimas turi būti be išankstinio nusistatymo egzistuojantiems dvišaliams susitarimams tarp pavienių Bendrijos valstybių narių ir Kinijos.

Be to, šis Susitarimas nepažeidžia jau sudarytų susitarimų ar susitarimų, kuriuos ateityje sudarys Bendrija ar pavienės Bendrijos valstybės narės ir Kinija, susijusių su kitų branduolinių objektų (įranga, nebranduolinė medžiaga ir jautri technologija) perdavimu.

19 straipsnis

Įsigaliojimas, galiojimo pabaiga ir ginčų sprendimas

1. Šis Susitarimas įsigalioja tą dieną, kurią Šalys raštu praneša viena kitai apie užbaigtas savo atitinkamas vidaus procedūras, būtinas jo įsigaliojimui.
2. Šis Susitarimas galioja trisdešimt metų, o praėjus šiam laikotarpiui, galioja toliau papildomus laikotarpius, kurių kiekvienas trunka penkerius metus.
3. Šis Susitarimas keičiamas Šalių sutarimu. Pakeitimai įsigalioja tą dieną, kurią Šalys praneša apie užbaigtas savo atitinkamas vidaus procedūras, būtinas šiam Susitarimui pakeisti.
4. Bet kuri Šalis, prieš šešis mėnesius raštu informavusi kitą Šalį, gali nutraukti šį Susitarimą, baigiantis pradiniam trisdešimties metų laikotarpiui arba baigiantis bet kuriam vėlesniam penkerių metų laikotarpiui. Šio Susitarimo galiojimo pabaiga arba nutraukimas neturi įtakos bet kokių pagal jį sudarytų susitarimų galiojimui ar trukmei, ar konkrečioms teisėms ir pareigoms, kurios atsirado laikantis B priedo.
5. Jeigu kuri nors Šalis ar Bendrijos valstybė narė, įsigaliojus šiam Susitarimui, bet kuriuo metu imasi bet kokio pobūdžio veiksmų, dėl kurių iš esmės pažeidžiami šiame Susitarime nustatyti įsipareigojimai, ypač jos įsipareigojimai, nustatyti 7, 8, 9 ir 11 straipsniuose, kita

Šalis turi teisę nutraukti tolesnį bendradarbiavimą pagal šį Susitarimą arba visiškai ar iš dalies sustabdyti šio Susitarimo taikymą arba jį nutraukti.

6. Visi klausimai ar ginčai, susiję su šio Susitarimo aiškinimu ar įgyvendinimu sprendžiami abipusiu Šalių sutarimu ir Inicijatyvinio komiteto nuostatų, 12 straipsnio ribose.

7. Nepaisant visiško ar dalinio tolesnio bendradarbiavimo pagal šį Susitarimą nutraukimo dėl kokios nors priežasties, 7, 8, 9, 11, 15 ir 16 straipsnių nuostatos taikomos toliau.

8. Šis Susitarimas turi būti sudarytas dviem egzemplioriais čekų, danų, olandų, anglų, estų, suomių, prancūzų, vokiečių, graikų, vengrų, italų, latvių, lietuvių, maltiečių, lenkų, portugalų, slovakių, slovėnų, ispanų, švedų ir kinų kalbomis. Anglų ir kinų kalbos turi būti autentiškos kalbos.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šį Susitarimą.

Pasirašytas..... dviem egzemplioriais anglų ir kinų kalbomis.

Europos atominės energijos bendrijos vardu   Kinijos Liaudies Respublikos Vyriausybės vardu

A PRIEDAS

1. Pakartotinai perduoti objektai trečiojoje šalyje gavėjoje bus naudojami tik taikiems, ne sprogdinimo tikslams.
2. Jeigu trečioji šalis gavėja neturi branduolinio ginklo, visai branduolinei medžiagai toje šalyje Agentūra taikys saugos priemonės.
3. Jeigu branduolinė medžiaga bus perduota pakartotinai, Agentūra taikys saugos priemonės branduolinei medžiagai trečiojoje šalyje gavėjoje.
4. Jeigu branduolinė medžiaga bus perduota pakartotinai, trečiojoje šalyje gavėjoje bus taikomos atitinkamos branduolinės medžiagos fizinės saugos priemonės, kurių lygis turi mažiausiai atitikti šio Susitarimo 9 straipsnyje nustatytą lygį.
5. Pakartotinai perduoti objektai nebus toliau pakartotinai perduodami už trečiosios šalies gavėjos ribų kitai valstybei, nebent ta valstybė pateiks garantijas, lygiavertes nustatytoms A priede.

B-1 PRIEDAS

Pagrindiniai intelektinės nuosavybės teisių, atsirandančių vykdomant pagal Susitarimą bendrą mokslinių tyrimų veiklą, paskirstymo principai

I. TEISIŲ NUOSAVYBĖ, PASKIRSTYMAS IR NAUDOJIMASIS JOMIS

1. Šis priedas taikomas bendrai mokslinių tyrimų veiklai, vykdomai pagal šį Susitarimą, jeigu Šalys nesusitaria kitaip. Dalyviai kartu parengia technologijos valdymo planus (TVP), susijusius su informacijos ir intelektinės nuosavybės (toliau – intelektinės veiklos rezultatai (IVR)), kurios bus sukurtos bendrų mokslinių tyrimų metu, nuosavybe ir naudojimu, įskaitant jų skelbimą. Šalys patvirtina TVP prieš sudarydamos konkrečias MTTP bendradarbiavimo sutartis, į kurias juose daroma nuoroda. TVP rengiami, atsižvelgiant į bendrų mokslinių tyrimų tikslus, sąlyginius dalyvių indėlius, licencijų išdavimo pagal teritorijas arba konkrečiai naudojimo sričiai ypatumus, galiojančiuose įstatymuose nustatytus reikalavimus ir kitus veiksnius, kuriuos dalyviai laiko svarbiais. Bendruose TVP taip pat aptariamos teisės ir pareigos IVR atžvilgiu, susijusios su moksliniais tyrimais, kuriuos pagal šį Susitarimą atlieka laikinai kartu dirbti atvykstantys moksliniai darbuotojai.
2. Bendrų mokslinių tyrimų metu sukurti ir TVP neaptarti IVR paskirstomi Šalių sutikimu pagal TVP išdėstytus principus. Nesutikimo atveju tokius IVR nuosavybės teise bendrai valdo visi dalyviai, dalyvaujantys bendruose moksliniuose tyrimuose, kurių metu buvo gauti IVR. Kiekvienas dalyvis, kuriam taikoma ši nuostata, turi teisę naudoti tokius IVR savo komerciniams tikslams be jokių geografinių apribojimų.
3. Kiekviena Šalis užtikrina, kad teisės į IVR kitai Šaliai ir jos dalyviams būtų paskirstytos pagal šiuos principus.
4. Kiekviena Šalis, išlaikydama konkurencijos sąlygas su šiuo Susitarimu susijusiose srityse, stengiasi užtikrinti, kad pagal šį Susitarimą įgytomis teisėmis ir sudarytais susitarimais būtų naudojamosi taip, kad pirmiausia būtų skatinama:

i) skleisti informaciją, kuri buvo sukurta, teisėtai atskleista arba kitaip teisėtai paskelbta pagal šį Susitarimą, ir ją naudoti;

ii) priimti ir įgyvendinti tarptautinius techninius standartus.

II. AUTORINIAI DARBAI

1. Šalims arba jų dalyviams priklausančioms autorių teisėms suteikiamas statusas, atitinkantis Berno konvenciją dėl literatūros ir meno kūrinių apsaugos (Paryžiaus aktas, 1971 m.).

2. Nepažeisdamos šio priedo III skirsnio, jei TVP nenustatyta kitaip, Šalys arba tų bendrų mokslinių tyrimų dalyviai skelbia bendrų mokslinių tyrimų rezultatus kartu. Laikantis pirmiau minėtos bendrosios taisyklės taikomos šios procedūros:

a) jeigu kuri nors Šalis arba kiti jos dalyviai moksliniuose ir techniniuose žurnaluose, straipsniuose, ataskaitose, knygose, įskaitant vaizdo medžiagą ir kompiuterines programas, paskelbia bendrų mokslinių tyrimų, atliktų pagal šį Susitarimą, rezultatus, kita Šalis arba kiti jos dalyviai turi teisę į tarptautinę, neišimtinę, neatšaukiamą, periodiškai išmokamo autoriaus honoraro nereikalaujančią licenciją versti, atgaminti, pritaikyti, transliuoti ir viešai platinti tokius darbus;

b) Šalys užtikrina, kad mokslinio pobūdžio literatūros kūriniai, atsiradę atlikus pagal šį Susitarimą bendrus mokslinius tyrimus ir paskelbti nepriklausomų leidėjų, būtų platinami kaip įmanoma plačiau;

c) visuose viešai platinamo autorinio darbo, parengto pagal šio Susitarimo nuostatas, egzemplioriuose nurodomos autoriaus(-ių) pavardės ar pseudonimai, jeigu autorius ar autoriai aiškiai nepareiškia atsisaką, kad jų pavardės būtų minimos. Juose taip pat aiškiai ir matomai nurodoma Šalių ir (arba) jų atstovų ir (arba) organizacijų bendra parama.

III. NEATSKLEISTINA INFORMACIJA

1. Dokumentinė neatskleistina informacija

a) Kiekviena Šalis arba atitinkamai jos dalyviai kuo anksčiau, pageidautina TVP, nustato su šiuo Susitarimu susijusią informaciją, kurią norėtų išlaikyti neatskleistą, atsižvelgdami *inter alia* į šiuos kriterijus:

— informacija yra slapta ta prasme, kad ji kaip visuma ar apibrėžtu savo sudedamųjų dalių pavidalu ar rinkiniu nėra plačiau žinoma ar teisėtais būdais lengvai prieinama šios srities ekspertams,

— informacija dėl savo slaptumo turi faktišką ar potencialią komercinę vertę trečiajai šaliai,

— informacija buvo saugota anksčiau ta prasme, kad teisėtai ją turintis asmuo pagal aplinkybes taikė jai tam tikras priemones, kad išlaikytų jos slaptumą,

Šalys ir jų dalyviai gali tam tikrais atvejais susitarti, kad, jei nenustatyta kitaip, visa sukuriamą, pateikiama informacija arba kuria keičiamasi atliekant bendrus mokslinius tyrimus pagal Susitarimą, ar tos informacijos dalys nebūtų atskleistos;

b) kiekviena Šalis užtikrina, kad informaciją, kuri pagal šį Susitarimą negali būti atskleista, ir dėl to atsirandantį jos konfidencialumą lengvai atpažintų kita Šalis, pavyzdžiui, ją žymint atitinkama žyma ar užrašu apie ribotą naudojimą. Tai taikoma ir bet kokiam visos arba dalies minėtos informacijos atgaminimui;

Šalis, pagal šį Susitarimą gaunanti neatskleistiną informaciją, laikosi jos slaptumą užtikrinančios tvarkos. Šie suvaržymai automatiškai baigia galioti, kai šios informacijos savininkas ją be apribojimų atskleidžia šios srities ekspertams;

c) pagal šį Susitarimą perduotą neatskleistiną informaciją Šalis gavėja gali platinti Šalyje gavėjoje veikiantiems asmenims ar jos samdomiems asmenims, ir kitiems atitinkamiems Šalies gavėjos skyriams ar agentūroms, įgaliotoms atlikti bendrus mokslinius tyrimus specifiniams tikslams, jei taip perduodama neatskleistina informacija yra platinama pagal konkretų susitarimą dėl konfidencialumo ir lengvai atpažįstama pirmiau nurodytu būdu;

d) gavusi neatskleistiną informaciją pagal šį Susitarimą teikiančios Šalies išankstinį raštišką sutikimą, Šalis gavėja gali platinti tokią neatskleistiną informaciją plačiau nei kitais atvejais leidžiama pagal c dalį. Šalys bendradarbiauja rengdamos procedūras, reglamentuojančias išankstinio raštiško sutikimo tokiam platesniam platinimui, prašymą ir gavimą, o kiekviena Šalis suteikia savo sutikimą tiek, kiek leidžia jos vidaus politika, įstatymai ir kiti teisės aktai.

2. Nedokumentinė neatskleistina informacija

Su nedokumentine neatskleistina ar kita konfidencialia ar privilegijuota informacija, pateikta seminaruose ir kituose pagal šį Susitarimą rengiamuose susitikimuose, arba informacija, gaunama personalo komandiruočių metu, naudojant įrangą ar dalyvaujant bendruose projektuose, Šalys ar jų dalyviai elgiasi laikydamiesi dokumentinei informacijai šiame priede nurodytų principų, tačiau su sąlyga, kad tokios neatskleistinos ar kitos konfidencialios ar privilegijuotos informacijos gavėjas apie perduotos informacijos konfidencialumą buvo raštu informuotas jos perdavimo metu.

3. Kontrolė

Kiekviena Šalis stengiasi užtikrinti, kad pagal šį Susitarimą jos gauta neatskleistina informacija būtų kontroliuojama taip, kaip čia nustatyta. Jei viena iš Šalių ima suprasti, kad ji negalės arba pagrįstai gali negalėti laikytis 1 ir 2 dalyse pateiktų neatskleidimo nuostatų, ji nedelsdama apie tai praneša kitai Šaliai. Paskui Šalys konsultuojasi dėl atitinkamų veiksmų.

B-2 PRIEDAS

Technologijos valdymo plano (TVP) orientacinės charakteristikos

TVP yra specialus susitarimas, kurį dalyviai sudaro dėl bendrų mokslinių tyrimų ir dalyvių atitinkamų teisių ir pareigų įgyvendinimo. IVR atžvilgiu TVP paprastai bus aptariami *inter alia* tokie klausimai: nuosavybė, apsauga, naudotojų teisės MTTP tikslams, naudojimas ir platinimas, įskaitant susitarimus dėl bendros leidybos, laikinai kartu dirbti atvykstančių mokslinių darbuotojų teisės bei pareigos ir ginčų sprendimo procedūros. TVP taip pat gali būti aptariama bendro pobūdžio ir konkreti informacija, licencijų išdavimas ir siektini rezultatai.